

Manifestare dedicată împlinirii a 100 de ani de la nașterea lui I.D.Sîrbu

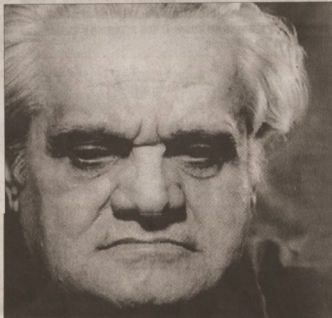
Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva, cu sprijinul Consiliului Județean Hunedoara, organizează în ziua de 22 mai, ora 13,30, la Centrul Cultural „Drăgan Muntean” din Deva, Sala „Liviu Oros”, o manifestare cultural-educativă sub genericul „Centenar I. D. Sîrbu”.

Anul acesta, la 28 iunie, se împlinesc 100 de ani de la nașterea scriitorului Ion Dezideriu Sîrbu, unul dintre cei mai importanți intelectuali care s-au opus regimului totalitar și care a avut până în ultima clipă a vieții o conduită morală demnă.

Ion D. Sîrbu s-a născut la 28 iunie 1919 la Petrița, într-o familie de mineri. Primii patru ani de liceu i-a urmat la Petroșani, iar Bacalaureatul l-a dat în anul 1939, la Deva. Au urmat ani grei de front, după care s-a înscris la Facultatea de Litere și Filosofie la Cluj, mutată la Sibiu după 1940. Aici l-a avut ca profesor și mentor pe Lucian Blaga. La Universitate a fost asistent la catedră profesorului Liviu Rusu. În perioada studenției face parte din Cercul Literar de la Sibiu, alături de alte viitoare mari personalități ale literaturii române: Șt. Augustin Doinaș, I. Negoieșcu, Radu Stanca, Eta Boeriu, Nicolae Balotă, Cornel Regman, Eugen Todoran, Ovidiu Cotruș etc.

În martie 1945, I. D. Sîrbu este licențiat magna cum laudae în Filosofia Culturii, cu teza De la arhetipurile lui C. G. Jung, la categoriile abisale ale lui Lucian Blaga. Își dă doctoratul cu teza Funcția epistemologică a metaforei, (1947). A fost conferențiar de istoria literaturii dramatice la Conservatorul de Artă Dramatică din Cluj-Napoca (1947); conferențiar de istoria artelor la Institutul „Ion Andreescu” din Cluj-Napoca (1948-1950). După instaurarea regimului comunist, este înlăturat din învățământul superior și a lucrat ca învățător la Baia de Arieș (1950), profesor de liceu la Cluj (1951-1955), secretar de redacție al revistei „Teatru” (din 1955). A debutat în publicistică cu articolul De ce?, în ziarul „Tara” din Sibiu (1940), iar literar a debutat cu nouela Duminică, în revista „Curtile dorului”, condusă de Lucian Blaga. În anul 1957 este arestat sub pretextul „omisiune de denunț”, întrucât a refuzat să-l denunțe pe Lucian Blaga, persecutat în acea perioadă. A fost condamnat la opt ani de închisoare pe care i-a petrecut la București, Jilava și Ghera, în lagărele de muncă forțată Salcia, Giurgeni și Periprava. Este eliberat în anul 1963, dar nu a primit în învățământ, astfel că va lucra ca vagonetar, la Mina Petrița, apoi șef de producție la Teatrul din Petroșani. În anul 1964 se stabilește la Craiova, cu domiciliul supravegheat, până în anul 1989, când, la 17 septembrie, se stinge din viață. În aceeași zi, pe scena Teatrului Național Craiova, unde a fost secretar literar, are loc premiera piesei „Arca bunei speranțe”. A trăit cu demnitate, în ciuda suferinței, a permanenței supravegheți de către Securitate, în ciuda faptului că din 1957 până în ultima clipă a vieții a fost urmărit și persecutat de un stat opresiv. Așa cum, cu o ironie amară a spus, I. D. Sîrbu a fost „multilateral traumatizat”.

Pe lângă cărțile scrise înainte de 1989, I. D. Sîrbu a avut o bogată literatură de sertar care a putut fi publicată doar după 1989: romanul Adio, Europa! și

Jurnalul unui jurnalist fără jumal. Opera postumă cuprinde volumele: Traversarea cortinei (1994), Lupul și catedrala (1995), Scrisori către bunul Dumnezeu (1996), precum și alte șapte volume aparținute la Editura Fundației Culturale „I. D. Sîrbu”, cuprinzând publicistica, sub îngrijirea lui Dumitru Velea.

În anul 1991, în memoria sa, Teatrul din Petroșani a primit numele „I. D. Sîrbu” și tot în aceeași an a luat ființă Fundația Culturală „I. D. Sîrbu”. La 15 februarie 1996 i s-a acordat post mortem titlul de Cetățean de Onoare al orașului Petrița „scriitorului petrițean de vocație universală”, iar în 2009 a devenit Cetățean de Onoare al municipiului Petroșani. La Petrița există o școală care îi poartă numele și tot acolo se află Casa Memorială „I. D. Sîrbu”.

Întreaga viață și creație a lui I. D. Sîrbu, profilul său moral de excepție vor fi expuse în fața publicului participant la manifestare. Ca de obicei, celor aflați în sală le vor fi adresate întrebări din subiectul prezentat, cei care vor oferi răspunsuri corecte fiind răsplătiți cu premii constând în diplome și cărți oferite de Biblioteca Județeană.

Ioan Sebastian Bara, managerul Bibliotecii Județene „Ovid Densusianu” Deva